SLEDOVÁNÍ GYMNASTICKÝCH DOVEDNOSTÍ U ŽEN PŘI PŘIJÍMACÍCH TALENTOVÝCH ZKOUŠKÁCH NA FSPS MU

OBSERVATION OF WOMEN'S GYMNASTIC SKILLS DURING ENTRANCE EXAMS IN FSPS MU

Dagmar Šimberová, Alena Skotáková, Petr Hedbávný

Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií, Katedra gymnastiky a úpolů, Brno, ČR

ABSTRACT

Authors publish in percents outcomes of ability to cope selected gymnastics elements during entrance exams in FSPS MU. In observation, 275 women – adepts of study program physical education and sport were tested. It was found that somersault forward and slow circle to rest on horizontal bar was without gravity problems done by more than 50% adepts.

Keywords: gymnastic kinetics, somersault forward, slow circle to rest

SOUHRN

Autoři publikují výsledky procentuelního vyjádření zvládnutelnosti vybraných gymnastických prvků při přijímacím řízení na FSPS MU. Při sledování bylo zapojeno 275 žen, adeptek oborového studia TV a sport. Bylo zjištěno, že prvky přemet vpřed na akrobacii a výmyk na hrazdě zvládalo bez větších obtíží více než 50 % dívek.

Klíčová slova: gymnastická motorika, přemet vpřed, výmyk

Úvod

Obtížné zvládnutí gymnastické motoriky u současné populace, názory odborníků diskutujících o obsahu talentových přijímacích zkoušek na obor TV a sport nás ovlivnili ke zpracování této tematiky. Zjišťovali jsme zvládnutelnost gymnastických sestav tvořených z elementárních triků, obsažených i v rámcových programech na základních i středních školách.

Motorika s gymnastickým obsahem je velice potřebná. V historickém významu je důležitá především pro všestrannou kultivaci pohybových funkcí spojených s pohybem jak dolních, tak i horních končetin. Libra (1985), konstatuje, že v procesu vývoje se používání končetin výrazně odlišovalo a bylo průvodním jevem zručnosti a intelektu na straně jedné a na straně druhé oslabení lokomoční schopnosti systému paže – trup, respektive všech hybných funkcí týkajících se pohybu pomocí paží.

K celému průběhu pohybu se vztahuje hodnocení výkonu, a to jak z hlediska předváděného obsahu, tak z hlediska estetického. Prožitkovost a esteticko-koordinační podstatou

přesahují gymnastické aktivity do psychosociálních sfér života, do oblastí, kde se prolíná křehká hranice mezi sportem a uměním (Křištofič, 2004, str. 13).

Problém

Nepochybujeme o tom, že je nutné zařazení gymnastických dovedností do přijímacího řízení studijního programu TV a sport. Polemizovat lze o tom, pomocí jakých gymnastických prvků a kombinací bude nejlépe zjištěna úroveň požadovaných předpokladů pro studium tělesné výchovy a sportu.

Pomineme-li nároky na obsah výuky TV na základních a středních školách, potom lze vyjádřit názor, že adept studia tělesné výchovy a sportu má na přípravu předepsaných gymnastických prvků či sestav přiměřeně dlouhou dobu.

Na FSPS MU se v přijímacím řízení objevují dvě disciplíny – akrobacie a hrazda. S nepatrnými rozdíly se ostatní fakulty s oborem TV a sport zaměřují na obdobné gymnastické sestavy.

Nejdiskutovanějším prvkem v akrobatické sestavě žen je přemet vpřed. Jde o převratovou

pohybovou strukturu s dostatečně rychlou rotací kolem příčné osy. Otáčivý pohyb probíhá jednak kolem pohyblivé osy ramenní a také kolem pevné osy, procházející rukama v místě dohmatu. V tříprvkové sestavě na hrazdě (ženy po ramena) je stěžejním prvkem výmyk.

Cíl

Cílem bylo ověřit procentuelní zvládnutí vybraných prvků - přemet vpřed a výmyk při přijímacím talentovém řízení na FSpS MU u žen.

Metodika

Šetření jsme prováděli na talentových zkouškách v akademickém roce 2008/2009. Zkoumaný soubor tvořilo 275 žen, které se hlásily na studijní obor TV a sport. Předmětem zkoumání

byly dva prvky – na akrobacii přemet vpřed, na hrazdě výmyk. Hodnotící škála obsahovala u přemetu 4 body a u výmyku 3 body. Probandy hodnotili pedagogové FSpS MU se specializací na gymnastiku. Výsledky byly zpracovány v procentuelním vyjádření pomocí grafů.

Přemet vpřed nezvládlo 44% žen, za plný počet bodů bylo ohodnoceno 22% žen. Samozřejmě lze polemizovat o faktorech ovlivňujících výkon při přijímacím řízení jako jsou úroveň motorických schopností, psychická a fyzická zátěž, připravenost atd. I přes tyto výhrady konstatujeme, že zařazení přemetu vpřed v rámci talentových zkoušek adekvátní vzhledem k rozvrstvení zvládnutelnosti tohoto prvku, kdy více než 50% adeptek studia je schopno se s technickými parametry přemetu vypořádat.

Tab. 1. Výsledky a diskuze přemetu vpřed
Table 1. Results and diskuze front hand spring

Přemet vpřed					
	3 body	2 body	1 bod	0 bodů	
Ženy	60	38	54	123	275

Graf 1. Přemet vpřed ženy
Graph 1. Front hand spring women

Tab. 2. Výsledky hodnocení výmyku
Table 2. Results of the pull-over

Výmyk				
	Udělal	Jednonož/odrazem	Neudělali	
Ženy	82	148	45	275

Graf 2. Výmyk ženy
Graph 2. Pull-over women

Výmyk nezvládlo 16% žen, 30% obdrželo nejvyšší bodové ohodnocení. Zamyslet se je možno nad faktory ovlivňujícími výkon, přesto je výmyk zvládnut ženami výrazně lépe než přemet vpřed. Výmyk tedy považujeme za stěžejní při zkoumání motorických dovedností na hrazdě.

Závěr

Je-li pominuta časová náročnost talentových přijímacích zkoušek, považujeme za velmi vhodné zařazení obou zkoumaných gymnastických prvků obtížnosti v sestavách SG. Zvažovat vyloučení hodnocení motorických schopností u adeptů studia TV a sport lze až tehdy, pokud bude nalezen systém, prověřující předpoklady ke studiu až v samotném procesu výuky. To ovšem vyžaduje pečlivou analýzu, tak aby profesní profil absolventa odpovídal nárokům na něj v budoucnu kladeným.

LITERATURA

- Libra, J. (1985). *Teorie a metodika sportovní gymnastiky*. Praha: SPN.
 Křištofič, J. (2004). *Gymnastická příprava sportovce, 238 cvičení pro všestranný rozvoj pohybových dovedností*. Praha: Grada.
 Schnabel, G. (1968). *Zur Bewegungskoordination*. Wiss. č. 1DHfK 10.

PaedDr. Dagmar Šimberová
FSS MU Brno
Sladkého 13
670 01 Brno, CZ
e-mail: simberova@fsps.muni.cz